

Bestyrelsens beretning til Generalforsamlingen 2021

På bestyrelsens vegne fremlægger jeg hermed beretningen til Danske Skønlitterære Forfatteres 31. generalforsamling.

Bestyrelsen

Ved det konstituerende bestyrelsesmøde d. 22. juni 2020 genvalgte undertegnede til formand og Lotte Kirkeby til næstformand. Nyindvalgte medlemmer af bestyrelsen var Kristina Nya Glaffey, Eva Tind, Thøger Jensen, Cecilie Lolk Hjort og Lars-Emil Woetmann. Suppleanter blev Jesper Lützhøft, Vagn Remme og Claus Ankersen.

Bestyrelsen består derfor nu af Lotte Kirkeby, Louise Juhl Dalsgaard, Charlotte Inuk Hoff, Kristina Nya Glaffey, Eva Tind, Thøger Jensen, Cecilie Lolk Hjort og Lars-Emil Woetmann og undertegnede.

I år er Lotte Kirkeby og Louise Juhl Dalsgaard på valg og genopstiller. Suppleanterne Jesper Lützhøft og Claus Ankersen stiller også. Der skal således vælges to medlemmer til bestyrelsen ved årets valg. Samt tre suppleanter.

Medlemstilgang og -frafald

Foreningens medlemsskare har haft en løbende tilgang af nye medlemmer, men desværre også et vist frafald. Frafaldet skyldes dels at vi har måttet udmelde enkelte medlemmer, som gennem flere år ikke har betalt deres kontingent og efter adskillige rykkere stadig ikke gjorde det. Og dels at coronakrisen har betydet, at nogle har måttet spænde livremmene så meget ind, at der ikke var råd til at være medlemmer af DSF.

Vi har desværre haft et dødsfald: Niels Birger Wamberg døde 9. juni 2020. Æret være hans minde.

Det betyder, at vi nu er 220 medlemmer.

Ny sekretær

Efter eget ønske fratrådte Peter H. Olesen sin stilling pr. 31. januar 2021 efter 8½ års tro tjeneste. Jeg vil gerne udtrykke min store taknemmelighed for hans indsats. Uden hans tålmodige og pædagogiske støtte gennem mit første halvandet år på posten ville jeg have været temmelig fortabt.

Som ny sekretær ansatte vi Rasmus Graff d. 18. januar. Vi indrykkede annoncer i diverse onlinefora og kontaktede også HK Kontor, som var meget behjælpelige med at sprede budskabet. Det resulterede i hele 51 ansøgninger, hvoraf mange var endog særdeles kvalificerede. Ansættelsesudvalget bestod af undertegnede, næstformand Lotte Kirkeby og tidligere formand for DSF Inge Lise Hornemann, og vi endte med enstemmigt at vælge Rasmus, som er forfatter (debut *Patchwork* (2008), seneste udgivelse *Failure Gazette* (2014)) og forlægger (indehaver af enmandsforetagendet OVO press). Han har tidligere læst dansk og gået på Forfatterskolen, arbejdet i boghandel og bestyret en spiritushandel.

Der var et 14 dages overlap mellem den gamle og den nye sekretær, hvilket var meget nyttigt ifht. at Peter kunne sætte Rasmus ind i diverse forretningsgange. Men også efter sin fratræden har Peter været særdeles behjælpelig med at svare på spørgsmål om stort og småt.

Vores projektmedarbejder Sissel Bergfjord valgte også at opsige sin stilling pr. 1.1. 2021 efter tre år på posten for at hellige sig sit kunstneriske arbejde, både som forfatter og billedkunstner, men også for at starte eget forlag. Hun skal også have en meget stor tak for indsatsen og held og lykke med det hele.

Vi har foreløbig valgt ikke at genbesætte hendes stilling, men har reserveret 20.000 kr. i budgettet, fordi vi muligvis gerne vil ansætte en projektmedarbejder til efteråret.

Kulturpolitik

Kulturpolitisk har det været et særdeles aktivt år, ikke mindst på grund af coronakrisen. Det vil føre for vidt at gå i detaljer her, men overordnet kan det siges, at de fleste initiativer er taget

sammen med Dansk Forfatterforening (ved formand Morten Visby) og Danske Forlag (ved direktør Christine Bødtcher-Hansen) eller i regi af Dansk Kunstnerråd (hvor jeg blev indvalgt i bestyrelsen i maj måned og desuden sidder i Skatteudvalget).

Men jeg vil dog nævne en enkelt sejr (med tilhørende selvros), nemlig den særlige coronapulje på 25 mio. kr. under Statens Kunstfond, hvor jeg har det fra Zenia Stampes egen facebook-mund, at arbejdslegaterne blev hevet frem som en plan B, når nu noget andet i forhandlingerne ikke kunne lykkes, fordi "du konstant siger det til mig".

Det er nemlig noget, jeg ofte og gerne harper på: De frie midler (fx arbejdslegater) er de bedste. I alle sammenhænge prøver jeg at undgå en 'projektmagerficering' af vores forfatterliv (og det er svært, fordi netop specifikke projekter er noget, som politikere elsker). Ligeledes plæderer jeg for en udskiftning af ordet 'støtte' med 'investering', for det er et faktum, at de skabende kunstnere er en indtægt for samfundet, ikke en udgift. Også uden at vi behøver at tælle de såkaldt 'bløde værdier' med. Bogmomsen alene indbringer staten et årligt provenu på cirka 600 mio. kr.

Og lad mig i dette års beretning gentage følgende: Jeg prioriterer et godt samarbejde med Dansk Forfatterforening meget højt. Der er rigeligt med grunde til at DSF findes som selvstændig forening – *don't get me started* – men også mange sammenhænge, hvor det er i vores medlemmers interesse, at vi står skulder ved skulder med DFF. Og afhængigt af den konkrete sag skal vi ligeledes stå sammen med de øvrige aktører som forlag, biblioteker, boghandlere osv. Også den danske bogverden er et økosystem.

Overordnet kan jeg også sige, at det igen i år har været et år med en stejl læringskurve udi kunsten 'politisk lobbyisme'.

Ophavsretsligt

Jeg er i årets løb blevet mere involveret i alle de ophavsretslige spørgsmål, som jo er en af foreningens helt centrale virkeområder. Dette arbejde foregår typisk i regi af Copydan Tekst & Node (hvor jeg sidder i bestyrelsen) eller de andre ophavsretslige organisationer, som vi er

medlem af: Rettighedsalliancen, Samrådet for Ophavsret og Selskab for Ophavsret. Det helt store dyr i disse år er det såkaldte DSM-direktiv, et EU-direktiv, som i disse år skal implementeres i dansk lovgivning. Desuden kører Nota-sagen fortsat. Den ser ud til at komme for retten til efteråret (omsider). Samtidig er jeg blevet bedre til at læse (og måske endda forstå) forlagskontrakter. Sidste forår blev Gyldendals nye modelkontrakt jo implementeret. Det er en såkaldt 'nettokontrakt' og en ret kompleks størrelse. Efter sommerferien er skal den evalueres.

Økonomi

Foreningens økonomi er overordnet set sund og i god gænge. Flytningen fra Kronprinsessegade til Stavangergade vil især her i det andet år på en ny adresse medføre en substantiel besparelse.

Ny hjemmeside

Foreningens nye hjemmeside er på nippet til at gå i luften. Det overordnede design er på plads og vi er i gang med at lægge tekster og billeder i alle de små skuffer. Foreningens logo har i samme ombæring også fået en smukkesering.

Skulderklaplegatet

En faglig jury bestående af Cecilie Lolk Hjort, Jens Blendstrup og Lone Theils uddelte i november 2020 skattefrie hæderslegater á 10.000 kr. til 50 forskellige skønlitterære forfattere. Legatet er finansieret af de ufordelbare midler og må derfor ikke kun komme foreningens medlemmer til gode. En efterfølgende optælling viste, at 40 af de 50 modtagere ikke var medlemmer af DSF. Bestyrelsen takker juryen for godt og samvittighedsfuldt arbejde. Foreningen offentliggjorde tildelingen via annoncer i de vigtigste dagblade.

Vi kunne med tilfredshed konstatere, at reglen om at man ikke kan modtage legat to år i træk plus at det var en ny jury resulterede i en overordnet set ret anderledes modtagerskare end første års uddeling. Det giver os grund til at formode, at legatet set over en årrække vil komme endog meget vidt omkring i den danske forfatterstand.

Til efteråret vil der være endnu en uddeling af skulderklaplegater med en ny jury. Bestyrelsen har besluttet at fjerne bestemmelsen om at modtagere af 3-årige legater og Hædersydelse ikke kan modtage Skulderklaplegater. Årsagen af at vi helst kun vil 'referere til vores egen lille biks'.

Opmuntringslegatet

Bestyrelsen har de seneste to år diskuteret flere mulige modeller for en genindførelse af Opmuntringslegatet og er endt med at genindføre legatet i sin gamle form med første uddeling i år. Netop i disse dage læser juryen – der består af Kristina Nya Glaffey, Anna Møller og Adam Drewes – ansøgningerne, og at vi regner med at kunne sende svarene ud den kommende uge.

Samtidig er vi også begyndt at henvise oftere til Den Sociale Autorkonto, som administreres af Dansk Forfatterforening, men også indeholder midler fra DSF.

Undersøgelse om uønsket seksuel opmærksomhed

Advokat Pernille Backhausen (fra Sirius Advokater) stod i efteråret bag en undersøgelse af uønsket seksuel opmærksomhed i kontaktfladen mellem forlag og forfattere med DSF, Dansk Forfatterforening og Danske Forlag som opdragsgivere. Pernille Backhausen og Sirius har erfaring fra en lang række lignende undersøgelser, bla. den på Forfatterskolen.

I alt blev der modtaget 72 indberetninger, hvoraf 30 lå inden for undersøgelsens ramme og oplyste om uønsket seksuel opmærksomhed i form af bemærkninger, fysisk berøring og opfordring til at bytte seksuel opmærksomhed mod positiv behandling. 18 af disse episoder lå indenfor de sidste 10 år. 29 af indberetningerne gik på, at man ikke var bekendt med nogen hændelser.

Advokaten konkluderede: *"Der er ikke noget i indberetningerne, der tyder på, at branchen har et omfattende problem med uønsket seksuel opmærksomhed i kontaktfladen mellem forlag og forfatterstand. Indberetningerne tegner således ikke et generelt billede af, at branchen har grundlæggende strukturelle udfordringer. Der er tale om enkeltstående hændelser, der ligger inden*

for, hvad man - desværre - vil genkende i de fleste brancher. Indberetningerne og hændelserne har dog naturligvis den individuelle alvor, som indberetningerne af hændelserne angiver at have.”

Efterfølgende har de tre opdragsgivere nedsat en arbejdsgruppe, som er i færd med at udarbejde en *code of conduct*, inspireret af de andre skandinaviske forfatterforeninger, navnlig den norske, og denne vil blive lagt på DSF's og DFF's hjemmesider. Desuden arbejder vi på en løsning, hvor forfattere kan henvende sig til foreningerne og modtage råd, hvis de føler sig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. Og endelig er vi glade for, at undersøgelsen har bevirket, at vores forhold til såvel DFF som Danske Forlag er blevet styrket, at der er blevet løftet i flok, og at det således i fremtiden vil være nemmere for foreningerne at henvende sig direkte til forlagene i denne slags sager.

Blixenprisen

Åh ja, smertensbarnet. I februar 2020 var vi efter en længere møderække parate med en helt ny Blixenpris 2.0 – en ny pris- og jurystruktur, ny grafisk identitet, nyt venue og ny vært og en på alle måder fed opdatering af den store fejring af litteraturen. Og så kom corona. I første omgang udsatte vi til november 2020, men ak. Så til juni 2021. Men det skib er også sejlet: Vi tør ikke satse på at vi kan samle 600 personer indendørs nu til sommer (og juryen vil allerede ikke længere have tid nok til sit arbejde). Så nu har vi (efter endnu en lang række møder) truffet den drakoniske beslutning at udsætte helt til sommeren 2022. For det giver ikke mening at gennemføre Blixenprisen, hvis ikke det er for fuldt skrald.

De ufordelbare midler

De seneste seks år har foreningen modtaget det man kalder ufordelbare midler via Copydan Tekst og Node. Der er tale om ophavsretsmidler som Copydan ikke har kunnet finde rettighedshaverne til gennem individuel fordeling. Således har vi siden 2015 modtaget årligt mellem 1,6 million kroner og, senest, lidt over en million.

Det er jo dejligt for en lille og ikke særlig rig forening som vores. Der medfølger imidlertid særlige

bestemmelser for hvad vi må bruge disse midler til. Siden sidste generalforsamling er de blandt andet blevet brugt på finansiering af Skulderklaplegatet, Hædersprisen og biblioteksprisen Årets Bogsamling. Midlerne fra Copydan er også blevet brugt til forskellige principielle juridiske sager.

De ufordelbare midler har også finansieret forfatterhonorarer til 'Tour de DSF' med Poesiens Bus, hvor en lilla varevogn fyldt med digtere kører rundt til diverse institutioner og giver dem et skud god litteratur.

Sket i årets løb

På grund af corona har det været meget småt med foredrags- og kursusaktiviteter. En del aktiviteter er planlagt til det kommende efterår: Masterclasses med en række store, internationale forfatternavne, et dramaturgikursus over flere kursusdage og det sædvanlige revisorkursus.

Men som der også stod i årsberetningen sidste år: Vores kurser er ikke så velbesøgte, som man kunne ønske, og foreningen har derfor gennem de senere år droppet ned for omfanget.

Meget populær er dog til stadighed Mentorordningen, hvor forfattere modtager rådgivning af andre forfattere, der hver får et honorar på 8.250 kr. (= 15 timers arbejde) for indsatsen. Vi har derfor i år valgt at ansøge om et beløb, der gør det muligt at skrue op for antallet af portioner.

DSF's kursusvirksomhed – herunder Mentorordningen - er støttet af Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg.

I vinters uddelte vi biblioteksprisen Årets Bogsamling for tredje gang. Vinder blev Middelfart Bibliotek, andenpræmien gik til Frederikshavn Bibliotek og Herning tog tredjepladsen. Samtidig modtog tre biblioteksbrugere boggavekort for de bedste indstillinger. I juryen sad Charlotte Fur Fischer, litteraturformidler på Gentofte Bibliotekerne og Michael Bach Henriksen, kulturedaktør på Kristeligt Dagblad. Tak til dem for indsatsen.

Årets julemiddag blev – igen på grund af corona – aflyst. Vi er i gang med planlægningen af en sommerfest til august som kompensation. Denne fest skulle så (med et års forsinkelse) også være en markering af foreningens 30 års jubilæum.

Taksigelser

Vi slutter af med at sige tak til vores repræsentanter i diverse bestyrelser, råd og nævn:

Stor tak til tidligere formand Jan Thielke for hans indsats i Statens Kunstfonds repræsentantskab, i Biblioteksafgiftsnævnet og som næstformand for Forfatternes Forvaltningsselskab.

Tak til Jakob Melander, som er vores repræsentant i Dansk Forfatterforenings legatudvalg, og ligeledes tak til Kristina Nya Glaffey og Peter H. Olesen, der har siddet i Autorkontoens legatudvalg.

Tak til Erik Kock, der sidder i Hald Hovedgaards bestyrelse. Tak til bestyrelsesmedlem Charlotte Inuk Hoff, som sidder i Legatudvalget for Klitgården Fonden. Tak til Martin Glaz Serup, som er foreningens repræsentant i Dansk-Finsk Forening. Og tak til Ulrikka Gernes, som sidder i bestyrelsen for Frederiksbergmuseerne.

Og på forhånd tak til de medlemmer, som har valgt at stille op til den kommende bestyrelse. Og til alle medlemmer: Husk nu at bruge jeres indflydelse ved at stemme til bestyrelsesvalget. Som sidste år vil det også i år være muligt at afgive sin stemme online. Igen i 2020 betød denne mulighed, at stemmeprocenten lå på knap 60, hvor den før i tiden var under 40. Det er selvfølgelig glædeligt.

Og sidst, men ikke mindst, ønsker jeg som formand at takke bestyrelsen for indsatsen og stort tålmod og udholdenhed inde i jeres små Zoom-firkanter.

På bestyrelsens vegne,

Peter Adolphsen, formand